

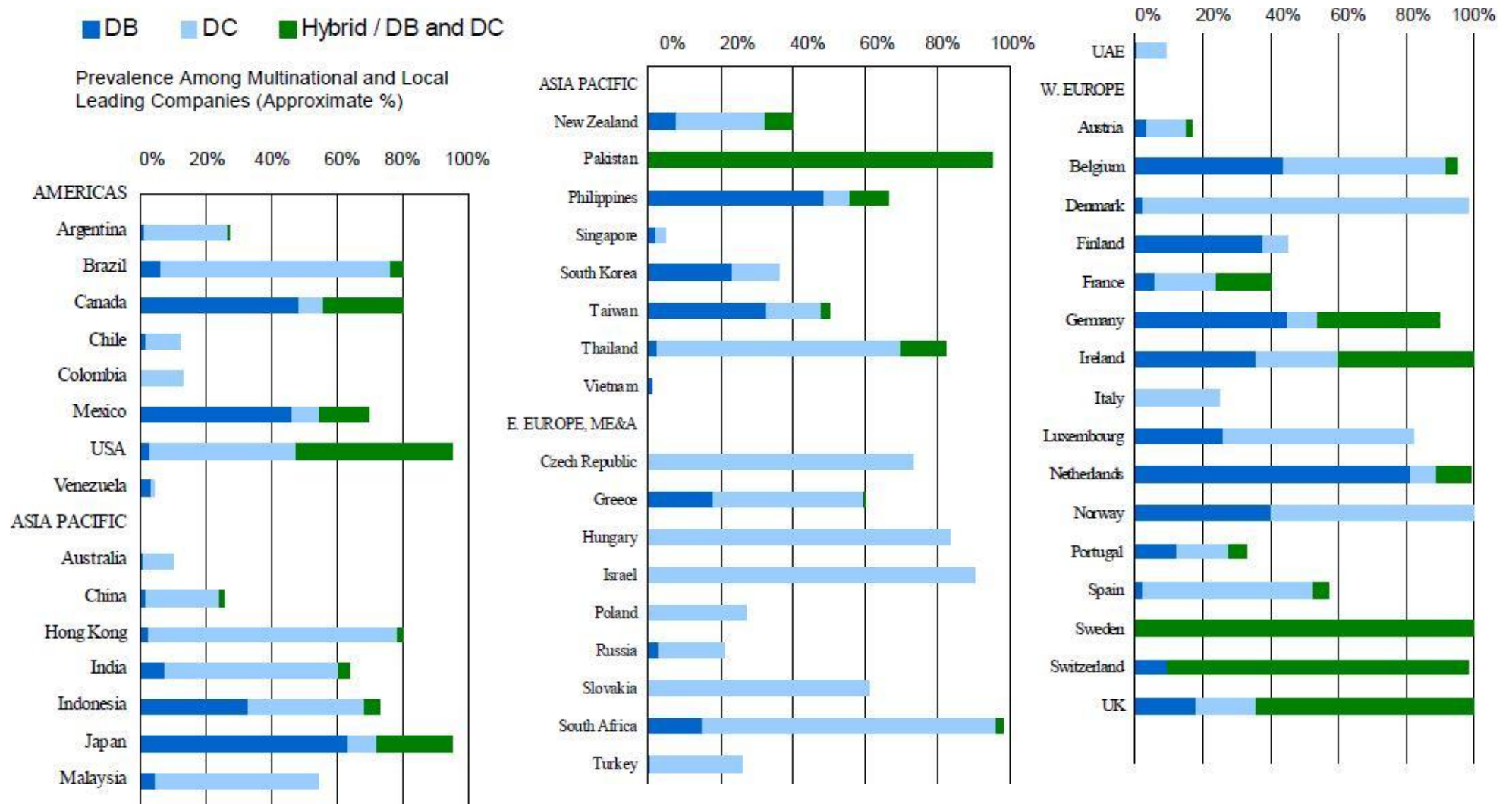
Rozwiązania emerytalne na świecie

Świat w statystyce oraz szczegółowe rozwiązania dla wybranych krajów europejskich (plus Kanada, Singapur i Chiny)

24/09/2012

Krzysztof Nowak
Warszawa

Popularność pracowniczych planów emerytalnych na świecie

DB – Defined Benefits
DC – Defined Contribution

Źródło: Mercer

Systemy opodatkowania kapitałowych emerytur w Europie

KRAJ	EET	ETT	TEE
Polska	IKZE		PPE IKE
Austria	Fundusze emerytalne	Rezerwy aktuarialne	
Belgia	Plany ubezpieczone	Plany samodzielnie zarządzane	
Dania		Fundusze emerytalne Ubezpieczenia	
Finlandia	Ubezpieczenie Fundacja emerytalna Branżowe plany emerytalne		
Francja	Obowiązkowe plany ubezpieczone Fakultatywne plany ubezpieczone		
Niemcy	Rezerwy aktuarialne Fundusze wsparcia Fundusze emerytalne		
Grecja	Obowiązkowe fundusze dodatkowe	Fundusze emerytalne	
Irlandia	Fundusze emerytalne		
Włochy		Obowiązkowe fundusze branżowe Dodatkowe plany ubezpieczone	
Luxemburg			Rezerwy aktuarialne Ubezpieczenia grupowe Fundusze emerytalne
Holandia	Plany branżowe oraz Plany zakładowe		
Portugalia	Fundusze emerytalne		
Hiszpania	Grupowe ubezpieczenia Plany emerytalne		
Szwecja		Fundacje oraz Rezerwy aktuarialne oraz Ubezpieczenia	
Wielka Brytania	Fundusze emerytalne		

Wybrane rozwiązania - Wielka Brytania

- W Wielkiej Brytanii funkcjonują liczne produkty emerytalne skierowane do indywidualnego odbiorcy oferujące pełne zwolnienie z podatku na poziomie składek i zysku z inwestycji. **Roczny limit składek korzystnych podatkowo wynosi 50,000 GBP**
- **25% wypłacanego świadczenia jest zwolnione z opodatkowania**
- **Aby korzystać ze zwolnień podatkowych świadczenie musi zostać przeznaczone z zakup renty dożywotniej (*annuity*)**
- Środki nie mogą zostać wypłacone przed osiągnięciem wieku emerytalnego
- **Pracodawca ma możliwość odprowadzania składek do produktów indywidualnych**

Wybrane rozwiązania - Irlandia

- **Zwolnienia podatkowe są jednakowe dla grupowych i indywidualnych produktów emerytalnych**
- **Składki są potrącane z wynagrodzenia brutto (przed opodatkowaniem), w efekcie są zwolnione z podatku i są ograniczone do 15% - 40% rocznego dochodu (w zależności od wieku)**
- **Wypłata środków jest zwolniona z podatku dochodowego do kwoty 150% ostatniego wynagrodzenia (rocznie). Maksymalny limit wypłacanych środków zwolnionych z podatku wynosi 200,000 EUR**

Wybrane rozwiązania - Dania

- **Składki są w pełni zwolnione z opodatkowania, o ile świadczenie jest wypłacane w formie renty dożywotniej (*annuity*)**
- Jeżeli świadczenie **wypłacane jest w ratach** przez 10 – 25 lat, wówczas składki do 55,000 DKK (ok. 30,000 PLN) są zwolnione z opodatkowania
- **Wypracowany zysk jest opodatkowany**
- Możliwość wypłaty środków jest zablokowana do osiągnięcia wieku emerytalnego
- **Wypłacane świadczenie jest opodatkowane** na preferencyjnych warunkach (wg niższej skali)

Wybrane rozwiązania - Belgia

- **Składki wpłacane do indywidualnych produktów emerytalne są zwolnione z opodatkowania do wysokości rocznego limitu**
- **Ulga w podatku od zysku z inwestycji wynosi 30%-40% w zależności od warunków oferowanych przez dany produkt (np. długość oszczędzania)**
- **Wypłacane świadczenie jest opodatkowane (10%)**

Wybrane rozwiązania - Holandia

- Indywidualne produkty emerytalne są kierowane głównie do samozatrudnionych oraz osób z ograniczeniami w nabywaniu uprawnień emerytalnych (np. zatrudnieni na podstawie umów „śmieciowych”)
- **Składki do limitu są zwolnione z opodatkowania, o ile świadczenie jest wypłacane w formie renty dożywotniej (*annuity*)**
- Do niedawna rynek indywidualnych rozwiązań emerytalnych był zdominowany przez produkty ubezpieczeniowe. W ostatnim czasie popularność zdobywają produkty bankowe, postrzegane jako bardziej transparentne oraz mniej kosztowne

Wybrane rozwiązania - Hiszpania

- W ramach różnych produktów o charakterze emerytalnym (indywidualne i grupowe) **składki pracowników są zwolnione z opodatkowania, podobnie jak zysk z inwestycji**
- **Limit całości składek zwolnionych z opodatkowania jest uzależniony od wieku oszczędzającego:** 10,000 EUR przed 50 rokiem życia, 12,500 EUR po 50 roku życia
- **Składki wpłacane przez pracodawcę również zapewniają korzyści podatkowe**
- **Wypłacane środki w całości podlegają opodatkowaniu**
- W zamian za korzyści podatkowe wypłata środków jest zablokowana do momentu osiągnięcia wieku emerytalnego. Wcześniejsza wypłata jest możliwa w przypadku poważnego zachorowania lub długotrwałego bezrobocia

Wybrane rozwiązania – przykładowe rozwiązania poza Europą Kanada

- **Roczny limit wpłat na indywidualny plan emerytalny (*RRSP* – *Registered Retirement Saving Plan*) wynosi 18% rocznego wynagrodzenia osiągniętego w roku poprzednim (maksymalnie **22,970 USD w 2012**). Pracownicy nie objęci planem grupowym mogą korzystać z pełnego limitu, natomiast górna granica dla uczestników planów zakładowych jest pomniejszana o sumę odprowadzonych składek. Niewykorzystany limit przechodzi na następne lata**
- **Składki do planów indywidualnych są zwolnione z opodatkowania**
- **Podatek od zysku z inwestycji jest naliczany momencie wypłaty**
- **Wypłacane świadczenie podlega opodatkowaniu**
- **W 2009 zostało wdrożone indywidualne rozwiązanie emerytalne (*TFS - Tax-Free Savings Account*), które pod względem podatkowym stanowi odwrotność *RRSP*, tj. składki podlegają opodatkowaniu, natomiast zyski i wypłata środków są zwolnione**

Wybrane rozwiązania – przykładowe rozwiązania poza Europą Singapur

- **Indywidualne konta emerytalne (*SRS - Supplementary Retirement Scheme*) są prowadzone w formie rachunku bankowego przez 3 banki (DBS, OCBC, UOB)**
- **Roczny limit składek, które są zwolnione z opodatkowania wynosi 12,750 SGD dla pracowników lokalnych i rezydentów lub 29,750 SGD dla obcokrajowców (obcokrajowcy nie mogą uczestniczyć w systemie publicznym)**
- **50% wypłacanego świadczenia jest zwolnione z opodatkowania jeżeli wypłata następuje po osiągnięciu wieku emerytalnego lub jest spowodowana śmiercią, bankructwem, ma podstawy medyczne lub po 10 latach prowadzenia konta przez obcokrajowca. W przeciwnym wypadku 105% środków jest opodatkowane (forma kary za wcześniejszą wypłatę)**
- **Składki mogą być wpłacane zarówno przez pracowników jak i pracodawców**

Wybrane rozwiązania – przykładowe rozwiązania poza Europą Chiny

- Rynek indywidualnych rozwiązań emerytalnych bazujący na produktach ubezpieczeniowych (renta dożywotnia, polisy z funduszem ubezpieczeniowym) odnotowuje wzrosty rzędu 50% rocznie na przestrzeni ostatnich 5 lat. Dynamiczny wzrost jest napędzany przez obawy społeczne o wypłacalność systemu publicznego **oraz zwolnienia podatkowe**
- **Pod koniec obecnego roku w Szanghaju ruszy pilotażowy program indywidualnego ubezpieczenia emerytalnego o odroczonym podatku w ramach którego składki pracowników (do limitu) oraz zyski będą zwolnione z opodatkowania.** Mercer w sierpniu 2012 przeprowadził badanie, z którego wynika, że 80% firm planuje wdrożenie programu, a 67% pracowników rozważa przystąpienie. Jeżeli program pilotarszy okaże się sukcesem zostanie wdrożony w całym kraju

Opinie ekspertów Mercer

- **Belgia:** **Popularność indywidualnych rozwiązań emerytalnych wynika głównie z korzyści podatkowych.** Dodatkowo I filar emerytur jest pod presją w ostatnich latach co sprawia, że obywatele obawiają się o jego wypłacalność w przyszłości
- **Hiszpania:** Zniesienie blokady wypłaty przed emeryturą i podniesienie limitów składek efektywnych podatkowo znacząco podniosłoby popularność produktów emerytalnych
- **Kanada:**
  - Pomimo dużej popularności indywidualnych produktów emerytalnych, **wiele osób nie wykorzystuje maksimum limitu składek.** Limit ten jest wykorzystywany głównie przez osoby o wysokim dochodzie rozporządzalnym
  - **Część pracodawców włącza rozwiązania indywidualne do planów grupowych** celem zwiększenia korzyści podatkowych

Opinie ekspertów Mercer - cd

- **Szwecja**: Stopniowe zmniejszanie wysokości emerytur publicznych oraz zmiany wprowadzane w ramach grupowych planów emerytalnych wywołały zwiększone zainteresowanie indywidualnymi rozwiązaniami emerytalnymi. **Aby dalszy wzrost popularności produktów emerytalnych był możliwy należy rozwinąć system korzyści podatkowych** oraz umożliwić i zachęcać pracowników do wpłacania składek w ramach zakładowych planów emerytalnych
- **Wielka Brytania**: Zniesienie blokady wypłaty środków przez osiągnięciem wieku emerytalnego znacząco zwiększyłoby popularność indywidualnego oszczędzania na emeryturę
- **Turcja**: **Inwestowanie w ramach systemu emerytalnego jest popularne z uwagi na korzyści podatkowe.** Opodatkowaniu podlegają tylko zyski z inwestycji w momencie wypłaty

